

Izidi

Dva izida zadevnega muzejskega primera sta pomembna: užitek in učenje. Pred dejavnostjo je mati v intervjuju dejala, da si želi, da bi se družina zabavala. Po dejavnosti so vsi člani družine izjavili, da so uživali v reševanju problemov. Poleg tega so se člani družine kar nekaj naučili. Potem ko so si ogledali razstavo in odigrali igrico, so znali izbrati osebek, ki bi evolucijsko preživel. Starejši sin je dejal, da se je naučil igrati igrico tako, da je opazoval mlajšega sina, svojega brata.

Učilniški primer²⁶

Za razliko od muzeja z njegovim RIP šolske učilnice redko nudijo možnost za pravi, resnični dialog (Nystrand, 1997). Večino časa, ko se govori v učilnicah, vsaj ko učitelj dela s celim razredom, poteka tisto, kar sta Tharp in Gallimore (1988) imenovala »recitiranje scenarija«. Po navadi gre za izmenjave, ki imajo tri korake: učitelj postavi vprašanje, učenec odgovori in učitelj oceni učenčev odgovor. Z vidika socialnega konstruktivista je ta oblika neučinkovita, pa tudi neustrezna. O tem poročajo tudi pogosta poročila samih učencev: četudi morda lahko prestanejo preizkus, sami ne konstruirajo nobenega osebnega razumevanja snovi, ki se jo učijo. Poleg tega pa recitiranje scenarija²⁷ močno omejuje pojavljanje priložnosti, da bi učenec izrazil svoje lastne zamisli ali komentiral zamisli drugih udeležencev, jih razširil ali jih postavil pred izziv. Potrjuje se, da se skozi kolaborativno graditev znanja razvija in razširja tako individualno kot tudi kolektivno znanje.

Vendar pa je bolj dialoška oblika interakcije zagotovo možna celo, če jo vodijo učiteljevi kurikularni cilji. Asheva in Wells to ponazarjata s primerom učne ure, ki jo je izvedel eden od skupine učiteljev, ki so raziskovali, kako doseči, da bo raziskovanje postalo prevladujoč pristop h kurikularnim temam, in kako v učilnicah ustvariti kolaborativne skupnosti, ki gradijo znanje.

Zadevni primer nam kaže, da četudi učitelj postavlja začetna vprašanja, lahko pri tem izbira ali zahteva informacije, ki jih pozna in za ka-

izkušeneega, nekoga, ki je pismen, lahko ključno oz. omogoča, da npr. otroku ali slabše pismenemu pomaga razumeti stvari oz. mu omogoči dostop do novih informacij in strategij učenja. V tem smislu je pismenost ključna kompetenca, ki omogoča novo učenje oz. vseživljenjsko učenje. Sam sem pomen živega človeškega učitelja za dobro učenje, pomen telesnega stika med udeleženci učenja, pomen personalističnega pristopa v procesu učenja in poučevanja ipd. pojasnjeval v Žalec, B., 2012.

²⁶ Cf. Ash in Wells, 2007: 46 ss.

²⁷ Gre za neke vrste instrumentalizem, ki se ga učitelji pogosto naučijo že od svojih učiteljev in ga (nezavedno) gojijo naprej: večasih se ga od njih tudi pričakuje, npr. ko se usposablja za svoj poklic. Skratka, spontanosti in ustvarjalnosti, zaupanja in sodelovanja v teh razmerah ni. To pa je pedagoški instrumentalizem.